

Mannen som hjälpte många människor

Berättelse

Raoul Wallenberg föddes år 1912. Han föddes i Sverige. Hans familj var rik. När han var ung reste han till USA. Där studerade han.

Sedan blev det krig. Det var andra världskriget. I Ungern var många judar i fara. Nazisterna ville döda dem.

År 1944 reste Wallenberg till Budapest. Han var svensk diplomat. Men han ville rädda judar.

Wallenberg gav judarna ett papper. Pappret hette skyddspass. Det visade att Sverige skyddade dem. Då fick judarna ofta gå fria. Wallenberg gömde också judar i hus.

Wallenberg var modig. Han räddade många människor.

År 1945 kom soldater från Sovjet. De tog Wallenberg. De förde honom till Moskva. Sedan försvann han. Ingen vet säkert vad som hände.

I dag är Wallenberg känd i hela världen.

Ordlista

ORD	FÖRKLARING
rik	har mycket pengar
reste	åkte till en annan plats
studerade	gick i skola och lärde sig
krig	när länder slåss mot varandra
judar	en folkgrupp; nazisterna ville döda dem
i fara	inte trygg, kan bli skadad
diplomat	en person som arbetar för sitt land i ett annat land
rädda	hjälpa någon så att han eller hon inte dör
skyddspass	ett papper som gav skydd från Sverige
gömde	satte någon på ett hemligt ställe
modig	vågar göra farliga saker
försvann	kom bort, ingen hittade honom

Läsförståelsefrågor

1. Var föddes Raoul Wallenberg?
 1. I USA.
 2. I Sverige.
 3. I Ungern.
2. Vad var Wallenbergs arbete i Budapest?
 1. Han var diplomat.
 2. Han var soldat.
 3. Han var lärare.
3. Vad gav Wallenberg till judarna?
 1. Pengar.
 2. Ett skyddspass.
 3. Mat.
4. Vad gjorde soldaterna från Sovjet med Wallenberg? (öppen fråga)
5. Para ihop ordet med rätt förklaring. Skriv siffra och bokstav.
 1. modig
 2. rädda
 3. judar
 1. hjälpa någon så att han inte dör
 2. en folkgrupp som nazisterna ville döda
 3. vågar göra farliga saker
6. Varför var Wallenberg viktig? Skriv en mening. (öppen fråga)

Facit

1. b
2. a
3. b
4. Exempel på svar: De tog honom och förde honom till Moskva. Sedan försvann han.
5. 1-c, 2-a, 3-b
6. Exempel på svar: Han var viktig för att han räddade många människor.

Bedöm öppna svar efter innehåll, inte efter exakt formulering.

FÖR LÄRAREN

Tema: att hjälpa andra. Texten passar nybörjare och kan läsas högt tillsammans. Förintelsen nämns försiktigt; var beredd på frågor.

Diskussionsfrågor

- Tycker du att Wallenberg var modig? Varför?
- Vill du hjälpa andra människor? Hur?
- **Skriv (2 meningar):** Skriv om en person som hjälper andra.

Källor och faktagranskning

- Raoul Wallenberg – Wikipedia (svenska/engelska): https://en.wikipedia.org/wiki/Raoul_Wallenberg
- Raoul Wallenberg | Biography, Death, & Facts – Britannica: <https://www.britannica.com/biography/Raoul-Wallenberg>
- Raoul Wallenberg and the Rescue of Jews in Budapest – USHMM Holocaust Encyclopedia: <https://encyclopedia.ushmm.org/content/en/article/raoul-wallenberg-and-the-rescue-of-jews-in-budapest>
- Raoul Wallenberg 1912–1947? – Forum för levande historia: <https://www.levandehistoria.se/fakta/forintelsen/svenska-hjalp-och-raddningaktioner/raoul-wallenberg-1912-1947>
- Raoul Wallenberg – World War II hero – sweden.se: <https://sweden.se/life/people/raoul-wallenberg-world-war-ii-hero>

Faktagranskad i juni 2026. Nyckelfakta: Raoul Wallenberg föddes 4 augusti 1912 på Lidingö och studerade arkitektur vid University of Michigan. Han kom till Budapest 9 juli 1944 som svensk legationssekreterare och delade ut skyddspass samt inrättade "svenska hus" (omkring 32 byggnader) för att skydda judar undan Förintelsen. Antalet räddade anges olika i källorna: Yad Vashem nämner cirka 4 500, andra historiker 7 000–9 000; siffran 100 000 anses överdriven. Wallenberg greps av sovjetiska SMERSH 17 januari 1945 och försvann. Sovjet uppgav 1957 att han dött 17 juli 1947 i Lubjankafängelset i Moskva, men dödsorsak och exakta omständigheter är fortfarande osäkra. Sverige förklarade honom död i sin frånvaro 2016 (formellt dödsdatum 31 juli 1952). I texterna anges dödsåret 1947 enligt den sovjetiska uppgiften, med reservationen att försvinnandet aldrig helt klarlagts.

Berättelser om svenskar · läromedel för svenska som andraspråk. Skapat inom Läromedelsprojektet. Senast uppdaterad 2026-06-12.